אורחים ופורחים בגויים

מאת **ד"ר ישראל אלדד**

א זהרה מוקדמת לשונאי עתיקות: זה מאמר ציוני היום.

*

א כן הגויים מכניסי אורחים הם היהודים: מהם טובים, מהם רעים, מהם סובלנים, מהם חסרי סובלנות וסבלנות, ביחוד כשאנו מכניסים לבתיהם סובלים.

אך לא, לא התכוונתי תחילה לכתוב פה על סוב־לן ועל גירושו מאנגליה. מבחינה זו הן רבים הדומיה, הן מבחינה זו לימדונו בריטניה לקח, כיצד אפשר לנהוג על דרך משפט והגינות ולע־שות מה שבזה לחוק ולמוסר למדינה. אמת נכון שגם בריטניה עמדה תחת לחץ, אלא שזה היה לחץ אחד בלבד מצד מזיזות מלחמת ארה"ב, בעוד שאנו עמדנו תחת לחץ כפול. לחצה המובן והמבעי אל ארה"ב — ראין דומה כוחה של בריטניה הגדולה לעמוד בפני לחץ זה לכוחה של ישראל — ולחצה של יהדות ארה"ב, וסרם הוברר מי מהשניים הכריע וגרם לאותה פזיזות חסרת־תקדים, חס־ת־חוק וחסרת כבוד, שבה נאמר סובלן לידי הבלש האמריקני. יש אומרים שמברקי יהודים מיוחסים השפיעו יותר מחבריעתיו של שגריר ארצות־הברית.

כין כו ובין כו לנו, לישראל, ודאי שאסור לטעון משהו נגד הדרך בה נהגו בסובלן, באירוח בלתי־קרוי ובלתי־רצוי זה, בבריטניה.

אלא שבינתיים, תוך כדי כתיבת דברים אלה נודע על קיצה של טרגדיה סובלנית זו. ואילו הרתה זו טרגדיה אישית בלבד, היינו משאירים זאת לסופרים ומחזאים, אלא שסובלן זה ראוי להחקק בלבות צעירים יהודים בעולם כולו כאות אזהרה, למשל ולשנינה לשנן בלבותם ובמוחותם של כל היהודים־הצעירים סובלנים: בכוח בפאריז ובבואנוס־איירס ואף במוסקבה. שלטונות אלה אשר טולטל בחזר זה מבית יהודי שרשי לאחר שניתק עצמו משרשיו, מאותו מוסם רוסי־קומוניסטי מיוחד — תוצרת סטאלין־בריה — שהובא בו לארה"ב ולו רק כדבריו — אך דרק לחסל את כנופית הסרוביקסים שהיו בסב־נון סטאלין כנופית קוסמופוליטים יהודים ציעונים דעד לשלטון אווירי אחרון אשר טולטל במטוס אל־על של מדינת היהודים הציעונים אשר בה, דר־קא בא ביקש להציל את חייו, אך — כלשונו — לסיים את חייו בשלווה, אצלנו ובשלווה, לאחר שאת כל הכוחות הנפשיים שלו, אח כל דמו ה־סוער, אח כל הדינאמיות שלו מסר על מזבח הע־בודה־זרה, בא אלינו למצוא שלווה ואדיליה —

טלטולי־רגוף אלה, אכזל מלחמה מייאשת, דקור־סכין עצבני, מורעל־רעל, מי יודע רעל עצמי אז רעל־מרצחים, וטלטול־נפש אלה מבגידה לבני־דה, מהפרת אימון להפרת אימון, מבגידה שהוא בוגד באחרים, מסכין בגב שהוא תוקע בסובנים הטרוצקיסטים שהוא מחזירם בעורמה לרוסיה ועד לבגידה שאותו בוגד בו, מהפרת האימון שהוא מפר בנצלו את זכות ישיבתו בארה"ב לרגל בה עד הפרת האימון אשר מפר לבני מפ־קידי הערבות הכספית ועד למות־הרעלה זה.

ועתה: כיצד שר הדינה הגדול: שיר שאכבה נוצרי לא ישירו, "קדיש" לא יאמרו... אלא שהיינה לא בגד בסופו של דבר לא בגרמניה אשר עזב אותה, לא בצרפת אשר ארחה אותו, ואף לא ביהודות למרות הסבילה אשר סבל, וא־שר שב אליה לאהוב אותה לא כפליט נרדף כי אם כחזור בתשובה של אמת, כבן החוזר לחיק אמו לזרועות אביו. ואף על פ־כן ידע: שרר־אשכבה נוצרי לא ישירו, "קדיש" לא יאמרו.

בסלוית לא יעסבו את גופתו של סובלן אף כי בסלוית עסבו את גופת אביו ואבי־אביו. בד־לת תכלת לבן לא יבוא אל הקבר, אף כי בהיותו שהוא שב לישראל שגם אדמה־נחלה לו בה. אולם אף בדגל אדום לא יעסבו אותו וחכרים־למהפכה קומוניסטים לא ישאו אותו על כתפיהם. לדידם נשאר אש בריה הנתעב. לדידם, ועמוק־עמוק בלבם של החרושצ'יבים כולם, האנטישמים פחות ואנטישמים יותר, בגלוי או בסתר, לדידם הוא היה עוד יהודי אחד אשר אמונתו וכשרינו־תיו נוצלו בלרחם על יד הריבוליוציה, כשם שנוצל צורוקין, כשם שנוצל הוא, סובלן, יוזף הטרוצקיסטים.

עתה בא קיצו של סובלן האיש. ובלי הכרה מת, כי לא שכח עוד אליו ההכרה המלאה, אף כי תודעתו, תודעת זהותו האידיאית ודאי ש־טרוששה כבר בעקבות המהלומות אשר ספג. הרבל חזק היה מדי, רעל שהורעלו בו במחצית הראשונה של המאה העשרים מאות אלפי סוב־לנים, במיסב הכוחות היהודים בעולם, רעל ש־הוגש להם בפרי אדום, עסיסי ומתסיס. רעל שחי־דר למוח לרפלו, לדם לשכרו, ואף ללב לעורר בו שנאה אל כל אשר ביתי־אביב הא, אל כל אשר יהודי הוא, עד כי שום קומוניסט בעולם לא שנא כך את עמו, כאשר שנאו יושנאים עדיין קומו־ניסטים יהודים את עמם ומולדתם לבנוד בהם. זה הרעל שבו הורעל סובלן בחייו, בו הרעיל אחרים, ובו מת.

ועל מצבתו אשר תוצב באשר תוצב אר־שם בצדי הדרכים של בתי הקברות היהודיים בעולם, ראוי שייחרת באותיות כל הלשונות אשר בהן רצות ורוצות עיני צעירים יהודים בעולם: "פה נטמן רוברט סובלן קרבן עבודה־זרה של יהודי בעולם הגויים, מת ברעל עצמו בשנת העשיר־לרצח המשוררים והסופרים היהודים בברית המו־עצות. יהא זכרו לאות".

*

ו רק קיצו של סובלן הוליד דברי־הקדמה ארוכים אלה, כי לא על השופט הבריטי אשר פסק להוציאו מבריטניה באתי לדבר ואף לא על שופט בבוה ממנו, על שופט הקצה השמימי זה־צדק הדיסטוריי אשר נעשה בו, בסובלן, כי אם על שופטי אנגלי אחד אשר בדעת צלולה ובהכרה מלאה וקור בריטי שקוף הוציא גזר־דין על יד־דות בריטניה כפרט ועל יהדות העולם בכלל, גם אם לא נתכוון להרוגשפוט כל־כך.

הכוונה לאותו שופט בריטי מאנסנציה לא־נמוכה־כלל אשר ביטל את הענשת שהוטל על אחד הניאו־נאצים הבריטיים. ולא על ביטול הענוש יזובר כאן, כי לביטול ענוש זה ישנו כי־סוי משפטי פורמאלי (הן זה מקורב בוטל גם ענוש על ריקולז האמריקני ומבטל־הענוש היה שופט יהודי; כי אכן ישנו סעיף כזה בחוק המ־תיר הסתה שכזאת), ייתכן שופט שהוא בעבל לב ובעל חוש לצדק ולשחיון שכבל זאת כפוף לחוק, אפילו בבריטניה זו אשר בכיכול קומוניסטים לא ישאו אותו על כתפיהם. לדידם נשאר אש בריה הנתעב. לדידם, ועמוק־עמוק בלבם של החרושצ'יבים כולם, האנטישמים פחות ואנטישמים יותר, בגלוי או בסתר, לדידם הוא היה עוד יהודי אחד אשר אמונתו וכשרינו־תיו נוצלו בלרחם על יד הריבוליוציה, כשם שנוצל צורוקין, כשם שנוצל הוא, סובלן, יוזף הטרוצקיסטים.

עתה בא קיצו של סובלן האיש. ובלי הכרה מת, כי לא שכח עוד אליו ההכרה המלאה, אף כי תודעתו, תודעת זהותו האידיאית ודאי ש־טרוששה כבר בעקבות המהלומות אשר ספג. הרבל חזק היה מדי, רעל שהורעלו בו במחצית הראשונה של המאה העשרים מאות אלפי סוב־לנים, במיסב הכוחות היהודים בעולם, רעל ש־הוגש להם בפרי אדום, עסיסי ומתסיס. רעל שחי־דר למוח לרפלו, לדם לשכרו, ואף ללב לעורר בו שנאה אל כל אשר ביתי־אביב הא, אל כל אשר יהודי הוא, עד כי שום קומוניסט בעולם לא שנא כך את עמו, כאשר שנאו יושנאים עדיין קומו־ניסטים יהודים את עמם ומולדתם לבנוד בהם. זה הרעל שבו הורעל סובלן בחייו, בו הרעיל אחרים, ובו מת.

ועל מצבתו אשר תוצב באשר תוצב אר־שם בצדי הדרכים של בתי הקברות היהודיים בעולם, ראוי שייחרת באותיות כל הלשונות אשר בהן רצות ורוצות עיני צעירים יהודים בעולם: "פה נטמן רוברט סובלן קרבן עבודה־זרה של יהודי בעולם הגויים, מת ברעל עצמו בשנת העשיר־לרצח המשוררים והסופרים היהודים בברית המו־עצות. יהא זכרו לאות".

*

ו רק קיצו של סובלן הוליד דברי־הקדמה ארוכים אלה, כי לא על השופט הבריטי אשר פסק להוציאו מבריטניה באתי לדבר ואף לא על שופט גבוה ממנו, על שופט הקצה השמימי זה־צדק הדיסטוריי אשר נעשה בו, בסובלן, כי אם על שופטי אנגלי אחד אשר בדעת צלולה ובהכרה מלאה וקור בריטי שקוף הוציא גזר־דין על יד־

ו זהו — כפי שמסתירים בקצרה ובצמצום בעברית המעשית שלנו היום.

וזה לא נאמר בבריטניה שרוב שופטיה הם נא־צים, וזה לא נאמר בארגנטינה אשר המשטר שלה נותן תיפוי: זכות אזרחים ולא אורחים־בלבד לראשי הנאצים. וזה לא נאמר בארץ ערבים, זה לא נאמר בבריטניה הליבראלית ביותר שלהלכה פני יהודי, אף־על־פי שרוב הבתים האנגלים — ביתי־מגורתי — סגורים באמת בפני יהודים ללא מגע חברתי כלשהו לאחר שעות העבודה והמסחר ומחוץ לכתלי העתון והתיאטרון שאי־חינו בני ישראל יודים רבה בהם כמאז ומתמיד, אלא שאף אלה חיי ציבור הם ולא בתי־מגורתו של האנגלי.

וזה לא נאמר על ידי אחד הקלגסים הניאו־נאצים הם המערערים בגלוי את היחלר, כי אם על יחד ישפ, שמעמ אדם בשירות ציבורי חברתי מאלכתי בבד־המשקל והוא לובש אוניפ־ורמה נכרית כדי לשמשם על כמה אמשטר אד הצד האישי, האינדיבידואלי שבמעשהו המלכל־תי ולשמוח לו אופ כללי, לאראשי ועל־אישי.

ואין צל של ספק שבאמרה זו ביטא השופט האנגלי את התחושה השלטת, אם בהכרה אל־אה, אם מתחת לסף ההכרה, בחברה האנגלית, גם אם „דעת הקהל" נסערת, גם אם ה„טיימס" מזעף מכתבים למערכת — ואין הוא מוצדק כל כך... גם אם מחר יגיש חבר פרלמנט מאיזור ידוע שאילתא עוקצנית.

וגם אם אותו שופט עצמו יתנצל ויוכיח שאי־מר את הדבר כרוח טובה ביותר, שהרי היהודים הם אורחים קרוביי ורצויים והתוכחה: הם בא־מת נהנים מכל הזכויות ובצדק.

אורחים המה.

אין צריך לאמר שההכרה הציונית והיהודית, המסורתית־באמת אינה יכולה לשלול אמת זאת, אדרבא: היא מבוססת עליה. היא אף מחוייבת לבסס את כל תיזונה בגלויות על עידוד ההכרה הזאת שאין היהודים בארצות הגויים אלא אור־חים. אין זה כמובן מתיר לה לגויים לשלול זכויות בימינו אלה שלאחר המהפכות האמרי־קאיות, הצרפתיות והרוסיות. אין זה הופך אותנו לחלכה לאזרחים מדורגה שניה במשובי האזר־חות המדורגות הבנויים על יחסי הפרט למדינה והמנותקים מזיקה לאומית או דתית. ואף־על־פי כן אין ציונות ואין יהדות־שרשית אלא ב־זה־דעת בתכלית הדיוקה כי אין אנו קולקטיב אלא אורחים בארצות הגויים.

ואין אנו חייבים כלל תודה על הכנסת האורי־חים אשר נוהגים בנו. ראשית כל מכיוון שהכנסת אורחים זו אינה עוד בכימי הבינים מעשה־חסד של מלך או נסיך המעניק לנו את חסותו, כי אם מעשה הנובע מחוקות היסוד של הארצות, שנית — אין בנו בשום מקום מוסג האורחים המתפר־קדים בכורסות יצפים שגישוו להם ארוחות ויצעיו להם מיטות. בכל הארצות המארחות אנו עובדים עבודת פרך לזכות בלחמנו וכתרנו. ואנו נותנים מדמינו לבטחון ולעצמה של בתי מארחנו.

יתר על כן:

במרבית הארצות הגדולות ניתן להוכיח על נקלה שלא כאורחים־שבאו־ראל־המוכן היינו, כי אם כשותפים ראשונים במעלה לגדולתן ועושרן של הארצות ההן, למן חלקנו בבודלת הספרות והאמנות בגרמניה ועד חלקנו בהתפשטות האימ־פריה הבריטית ועד חלקנו בהתפשטות האימ־פרית הרוסית. ועמוק־עמוק מזה כהיסטוריה, למן חלקנו בהקמת ערים באריזפה עד חלקנו בציירת מערכת הכספים העולמיים וחלקנו בתיעוש הער־לם, ואין צריך לאמר חלקנו בקידוים המדע המו־דני, מרפואה עד חקר החלל.

אכן איזה בעל־בית אינו מאחל לעצמו אורחים מסוג זה שיתנו מדמם וממוחם ומאהבתם להאדרת ביתו?

ואף־על־פי־כן וומרות־כל־אלה אמת היסטורית בלעדית: אורחים, ולו גם מכובדים ונערצים ומנוצלים אבל אורחים.

ואם זו הכרתנו היהודית השמרנית — הנובעת גם מיסודות תורה ומאמונה ושולחן־ערוך — והכרתנו הציונית האלמנטארית, ודוקא בגללה נתעורר עלינו זעמם של כל האנטי־ציונים כעולם היהודי, הרי לא רועיל להם זעמם זה ולא יועילו המתאוות הרבות אשר יזמו נגד שופט אנגלי זה.

יוכיחו כאשר יוכיחו אל שרשיהם בארצות הגויים, את נאמנותם להן, ויוכיחו כאשר יוכיחו — והן נעשים נסיונות „מדעיים" כאלה, שאין היהדות כלל צמודת־אומה וארץ, כי אם דת כזו, הקאטולית או הפרוטסטאנטית, ללא הר־עיל. כי בהיסטוריה ההברה היא הגורם הקובע ותהי אשר תהי האמת המיטאפיסית על הכיצה והתרגגולת של הכרה ומציאות. דיינו בעובדה המוכחת כעובדה במוסקבה ועד חירבינה, מ־לונדון ועד בואינוס־איירס, הגויים נושאים בהכר־תם את עובדת זכותם של היהודים, גם אם הם מוכנים לזמן קצר או ארוך, להעניק לה את מיטב הזכויות, להיות מכניסי־אורחים נלהבים ביותר, גם אם הם מוכנים ברוב חסדיהם לנצל את מיטב הזיר־אפלים והטרוצקים והברוכים והאיינשטיינים.

במקרה זה ישנה זהות מלאה ועמוקה בין ההכרה של הגויים לבין ההכרה — המודעת אם הבלתי־מודעת — של היהודים, לשני אלה בזהות גמורה עם הנוסחון ההיסטוריי:

אורחים אנו בגלויות. יתר על כן: זוהי מהותה של הגלות שאנו אורחים בגויים.

ואמת דיבר השופט הבריטי בה אם כותנתו אינו זדון. אורחים אנו בגויים, גם אם גן־עדן גנם ואנו פורחים בהם.

*

א מת דיבר השופט הבריטי גם אם כותנתו זדון, ושקר דיבר יו"ר הסתד־רות הציונית באה"ב גם אם כותנתו טוהר, אחד בשם נוסכים שבר הכרזן מכסאו הגבוה, כראש ההסתדרות הציונית, בוועידה ציונית שנתית בניו־יורק:

„אמריקה איננה גולה. אמרי־קה היא פזורה".

ומה טענה לנו ליואכים פרינץ, ומה תביעה לפרוסקואר הלא־ציונים? מנניין גדל אילן „ציוני" זה שבבורקלין יכיצד עלה לכם נשיאות ציונית אמריקאית, על־פרי אי־אשר נוסבנים שמו, ומ־חר יהיה אפלבנים אם לא־ישובנים אי־כל פרי אחר בגן־עדן זה (אין מזל לציונות ל„בוימים", שני „בוימים" אדירים שבפולין, גרינבוים וקליינבוים נטו אל מתוך לגדר שמאלה, ועתה נוסים בוימים ציונים אמריקאים אל מתוך לגדר ימינה.

אין מחסור כוחכותות לכך שגם ארה"ב היא גלות ליהודים. גם מעבר הכוח האפוריורי הלכתחי־לי, כוח החקיקות של אלפי שנות גולה. גם כל העוי־לה מהמציאות הסוציולוגית, הכלכלית והחברתית והתרבותית שבחיי יהודי ארה"ב נושא את חו־תם הגלות בגלוי ובסורגש, ואין שלל צורך ב־תוספת הוכחות מרוקוחות לשלום. מרצת נער יהודי בחירבינה אחמול, ומאותו עורך עתון אמריקאי המתקוף את היהודים כ„פרה קדושה" — היום ממש. אין יום ללא הוכחות שכאלה.

ופרשת סובלן והפחד ההיסטוריי שתקף את יהודי ארה"ב ומנהיגיהם גם לא תחזיר ישראל את סובלן והדבר ויזקף גם לן תשבונם בתקוף „כל ישראל ערבים" גם זו דעתה הוכחה ברורה בתחום הנפשי של מנהיגי יהדות זו, ודוקא אלה הנוקפים בלב הרף שהם מרגישים עצמם כאמ־ריקאים בלבד. הוכחה לכך שאין הרגשתם הא־מיתית או המדומה קובעת כי אם הרגשתם הא־הגויים שהיא ממש כזו של אותו שופט אנגלי.

אולם גם הנודעת המגדירה של יו"ר הסתד־רות ציונית בארה"ב, גם היא אות לגלו־תיות מובהקת, כי אות לפחד הגלותי האי־מנסיפציוני פן יחשוד השליט הגוי שאין היהודי רואה עצמו כאן כמו בבית, כי אם כאורח־פורח.

ראש קהילת יהודי דניה השמיע מחאה נגד בן־גוריון על שתכע מיהודי דניה לעלות. עוד נשוב — בלי נדר — לשבוע הבא לדון בו, בבי־קורו של ראש ממשלת ישראל בארצות הצפון, בביקור ובעיקר בהכרזות המדיניות המיותרות והמזיקות אשר הכריז שם. אולם מה שאמר כאזני היהודים שם הן היא אמת לאמיתה, ומה עוד שלא תבע את עלייתם בשם שנאת ישראל, שודאי שאין למצאה בארץ ברוכה כדניה מעילתי־יהודים ומצילת־כבודה ונפשה, כי אם בשם הטמיעה אשר יטמעו שם היהודים. כי גם זה מחוקות הגולה מאז ומקדם: אז שהיהודי נכנס בדתו ובדמו לחיק המשפחה המארחת וחדל להיות אורח, או שנשאר אורח ולו גם מכובד ביותר.

אלא שייתכן שאותו ראש קהילה של יהודי דניה אינו ציוני כלל ואין הנתח יסוד זו מחייבת אותו, והלא רק יהודי יהודי גלותי אשר בהלל מתביעה לעלות לארץ ישראל

אולם לא זה דינו של נוסבנים זה שהוא מני־היג ציוני ארה"ב ופותח בהגדרה אנטיציונית זו ועודה של ציוני ארה"ב ואין משלכים אותו מכסאו לפריצים ולפרוסקוארים.

כיצד מתאפשר דבר כזה?

*

ק ראנו כי סוף סוף נבחר מבקר להסתדרות הציונית.

אין לדעת אם מבקר זה יצלח למגוע מעילות כספיות. ישנן מעילות כספיות שאין גם בכסמ־בותו למגוע, כי הן ממש מקודשות ובגדר החוק, הלא הן חלוקת כספים לאמיתים בין מפלגות למטרות „קונסטרוקטיביות" כמובן. ספק אם יתי־יה זה מתפקיד של מבקר זה להחליט על מה־ות הגלות בגלוי ובסורגש, ואין שלל צורך ב־לקות ומוסדות ציוניים שלמים שהם מיותרים ויש לחסלם גם אם קשור בפיסודי ייעול רבים.

אבל שמא הגיע הזמן לקבוע מוסד של בי־קורת גם לתחום זה הקרוי ציונות בכלל, שיי־קבע בבחירות מה מותר ומה אסור לו לראש הס־תדרות ציוניים, אם לראש כל הראשים, או לראש סניף אחד. ואם כבר לא ניתן לחייב ציוניים לע־לות לישראל, כאשר הם נחוצים ביותר לעבודת ציונית בגולה, שמא לפחות יוטל עליהם לה־יות ציוניים־לחלכה, משמע לאמר בימים אלה של התחדשות האנטישמיות בעולם ושל מציאת הבית הלאומי בפועל, לאמר להם ליהודי הער־לם, לכל היהודי העולם, ולאלה החיים בארץ הסו־רור האנטיציוני הפיסי ולאלה החיים בארץ הסו־רור־האנטיציוני הצעמי המוסרי והחברתי כגון זה שבארה"ב, לאמר אם האל"ף־בי"ת הציוני: כל ישיבת יהודים בגוים ולו גם הטובים ביותר הא גלות, ושוב פעם גלות, ואם מתוקה כדבש, ואם טובת בזהב, אבל גלות, מבלי שרוקחל יאמר לה זאת, מבלי ששופט אנגלי יזכיר להם זאת, ולא יו בזאת שנכסל על־אנגון בדוקליני זה, כי מיהו ומהו. הוא כמובן פקיד וגמד ופחדן גלותי טיפוסי. אך לא בכך הענייון. הענייון הוא בזה שהוא תופס מקום — ומכמהו רבים בכל הגלויות היום — שמכנו צריכה להשמע האמת ההפוכה מדברי הבבל שאמר הוא, שאם לא כן יצדק בן־גוריון בדאגו לבטל את התנועה הציונית. והבריחה היא באמת אז לבטל את הת־נועה הציונית או — להעמיד כראשה ציוניים. וציונים פירושו בראש וראאשונה אמיצי־לב. אומץ לב לא רק לגייס בחורים יהודים אשר ישיבו לרוקולים שבע מכות תחת אחת, אה מותר בלציונים, אם כי זה מחייב כל יהודי באשר הוא ובאשר נון מרים יד עליו, אבל לציוני דרוש אומץ־לב ואומץ־רגון נוספים.

לראות ולא לחפור לאמר את האמת שהעין רואה והשכל תופש ונהנסיון מאשר והלב מכרך עליו ככלי משיחו.

אכן, אמת בפי השופט הבריטי ההוא: הי־הודים אורחים הם בקרב הגויים. אמת היא שזה־שים בה בם חרושצ'יב וגם קנדי. אמת היא שחש בה יהודי שלא איבד את תחושת יהודותו ולא ותשפששה הכרתו בדעל אדום אז לבן או ברעל חסר־גוון או ברעל הכספית.

מבקר ההסתדרות הציונית יכול למנוע מעי־לות כספיות ציוניים העולים לנו ב־מיליוני דולארים. אך מעילה בציונות תעלה לנו שוב במיליוני נפשות.

יאם יש כבר קפ"ל, וקפ"ל יערות ונוטעים בהם עצים על שם, ואם תנתן לו ברירה לנטוע בו עץ על שמו של אותו נוסבנים ראש ציוניים בארה"ב או על שמו של אותו שופט בריטי האומר שהיהודים נהנים משחיון זכויות מלא כאורחים באנגליה, חייכם וחיי כל היהודים שאנו מעדיף עץ על שמו של הגוי ההוא, כשם שמע־דיף אני דף מכניס־אורחים גליל־לב על אח לדם ולאידיאה, אך פחדן וצבוע המסגיר אותי לגלות עולם, שסופה מות ברעל החברי בפרי ויקרא שבי־עי ושמעם של הפרי אשר יפה.